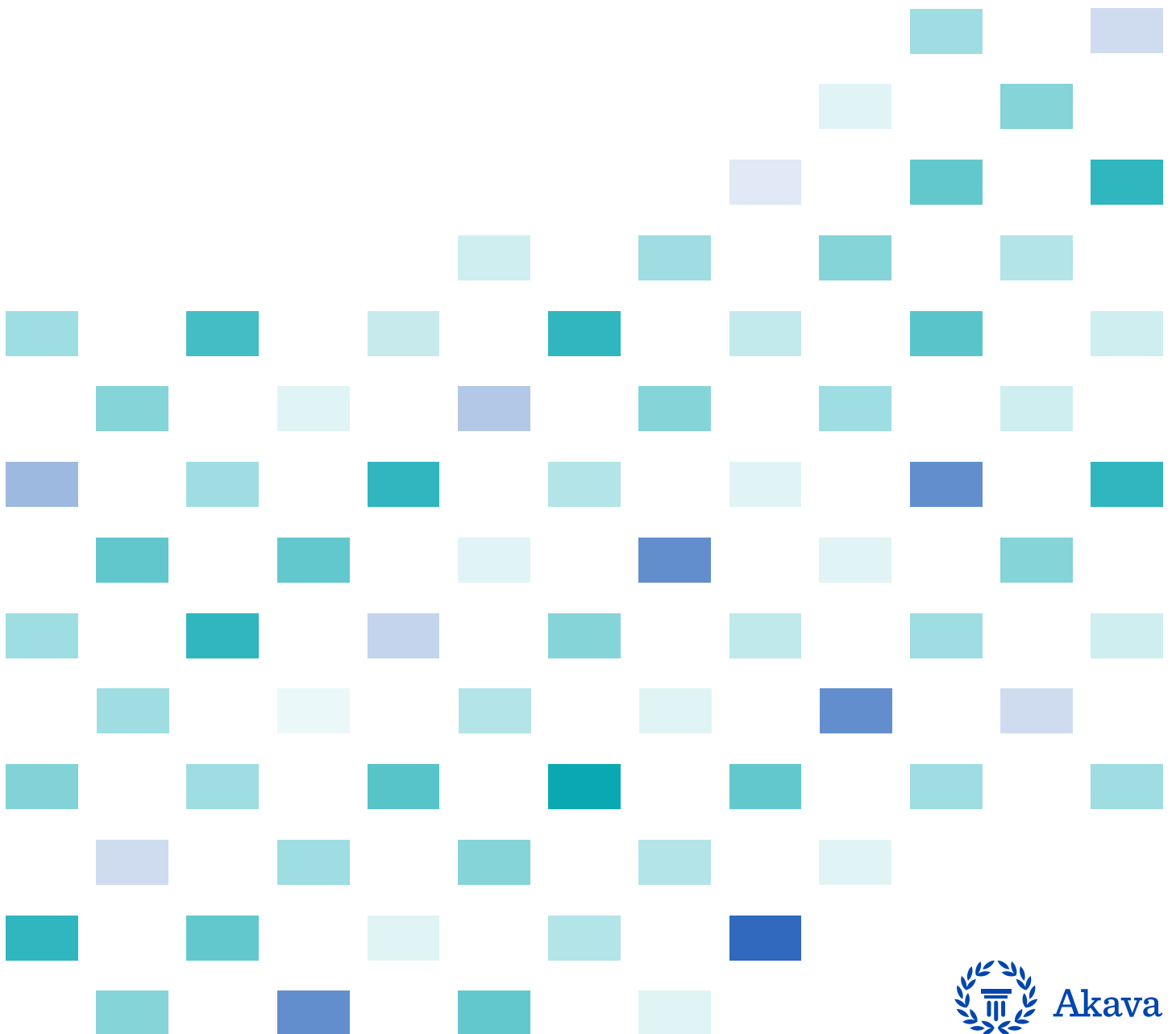

Työttömyyskatsaus marraskuu 2019

Artikkeli 15/2019

Artikkeli 15/2019

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 27.11.2019

Yhteenveto

Työttömyys on nousussa. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien kokonais määrä lokakuun lopussa oli edellisvuotta korkeammalla tasolla. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden olleen kasvusuunnassa jo useita kuukausia. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2019 lokakuun lopussa yhteensä 33 421. Määrä on 346 henkilöä (+1,0 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

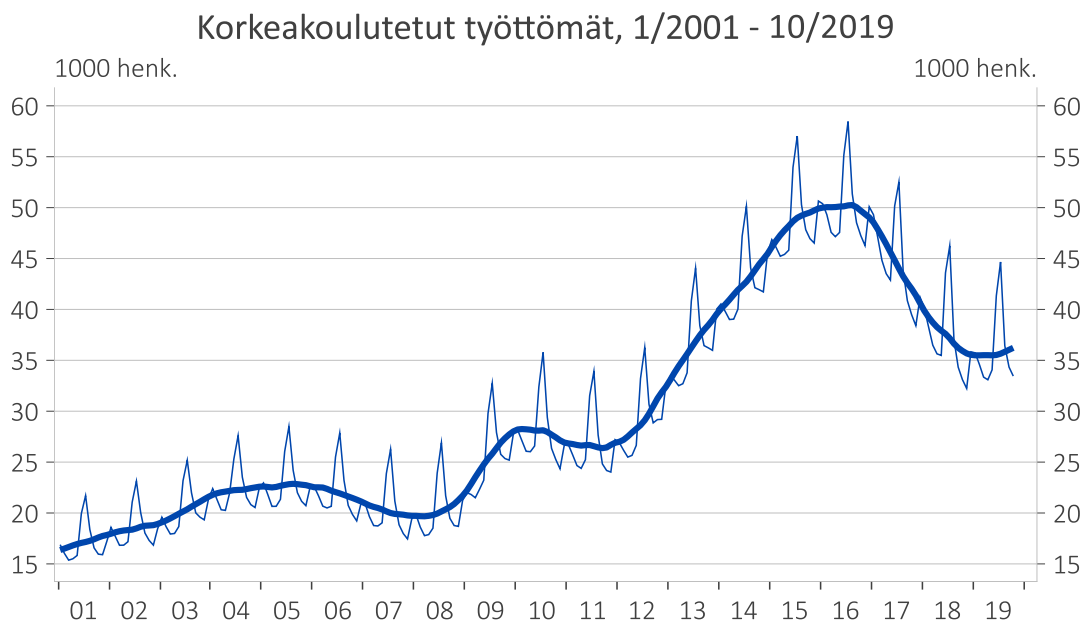
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus lokakuu 2019

Artikkeli 15/2019

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä edellisvuoden tasolla, mutta nousu on alkanut

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien kokonaismäärä lokakuun lopussa oli edellisvuotta korkeammalla tasolla. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden olleen kasvusuunnassa jo useita kuukausia.

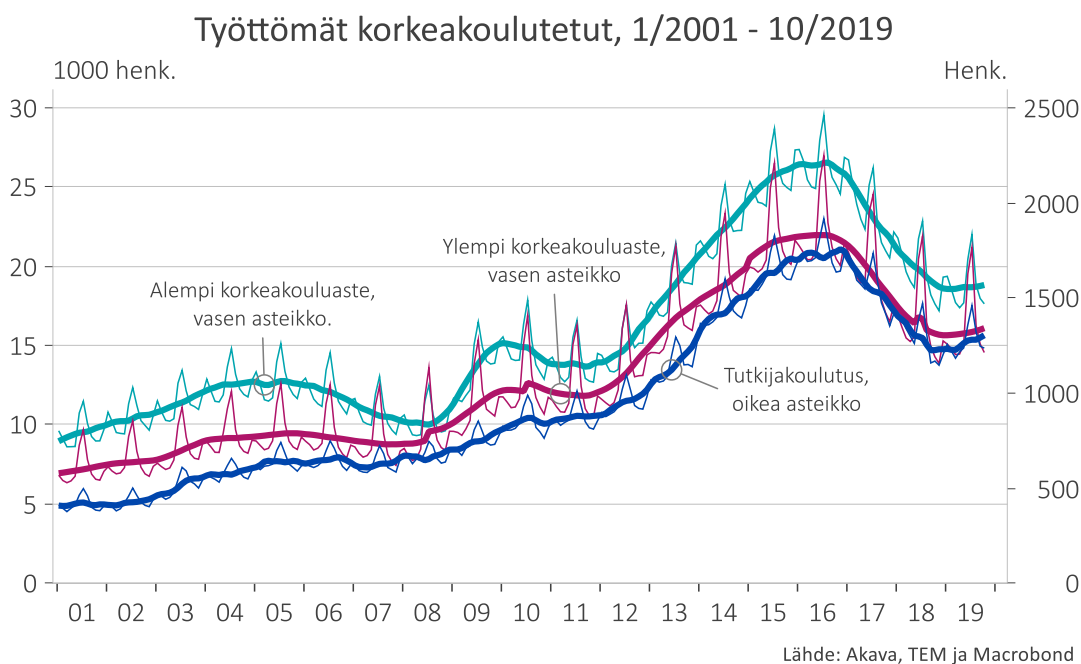
Lähde: Akava, TEM ja Macrobond

Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2019 lokakuun lopussa yhteensä 33 421. Määrä on 346 henkilöä (+1,0 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 17 629 (muutos vuoden aikana 0,0 %) ja ylemmän 14 556 (+1,9 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 236 (+5,8 %).

Kaikkiaan lokakuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 213 885, joka on 3,7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

	2018/10	2019/10	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	56 149	52 466	-3 683	-6,6
Keskiaste	107 372	103 870	-3 502	-3,3
Alin korkea-aste	15 019	13 874	-1 145	-7,6
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	17 624	17 629	5	0,0
Ylempi korkeakouluaste	14 283	14 556	273	1,9
Tutkijakoulutus	1 168	1 236	68	5,8
Korkeakoulutetut yhteensä	33 075	33 421	346	1,0
Kaikki työttömät yhteensä	222 112	213 885	-8 227	-3,7

Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettujen trendilukujen mukaan tarkasteltuna työttömyys on noususuunnassa sekä alemmalla että ylemmällä korkeakouluasteella ja myös tutkija-asteella.

Korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on hieman edellisvuotta suurempi. Työttömänä oli vuoden 2019 lokakuun lopussa 2 641 (+1,4 %) korkeakoulusta vastavalmistunutta henkilöä.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli lokakuun lopussa 11 568 henkilöä, joka oli 5,6 % edellisvuotta vähemmän.

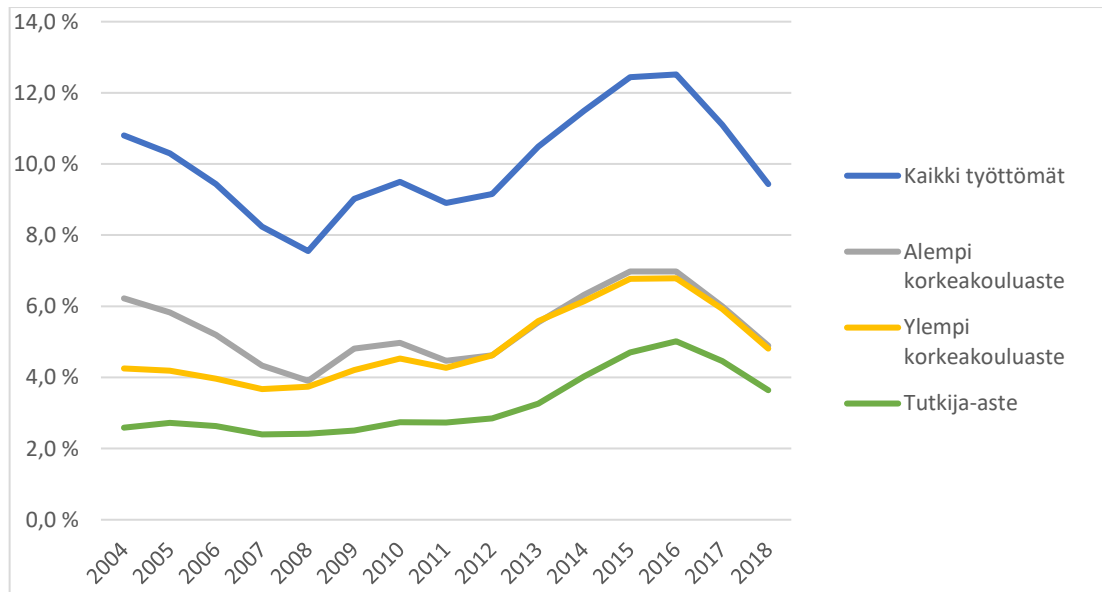
Vastavalmistuneet	2018/10	2019/10	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	130	133	3	2,3
Keskiaste	9 147	8 513	-634	-6,9
Alin korkea-aste	336	240	-96	-28,6
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 547	1 604	57	3,7
Ylempi korkeakouluaste	1 001	992	-9	-0,9
Tutkijakoulutus	56	45	-11	-19,6
Korkeakoulutetut yhteensä	2 604	2 641	37	1,4
Kaikki työttömät yhteensä	12 254	11 568	-686	-5,6

¹Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8-4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004-2018, %

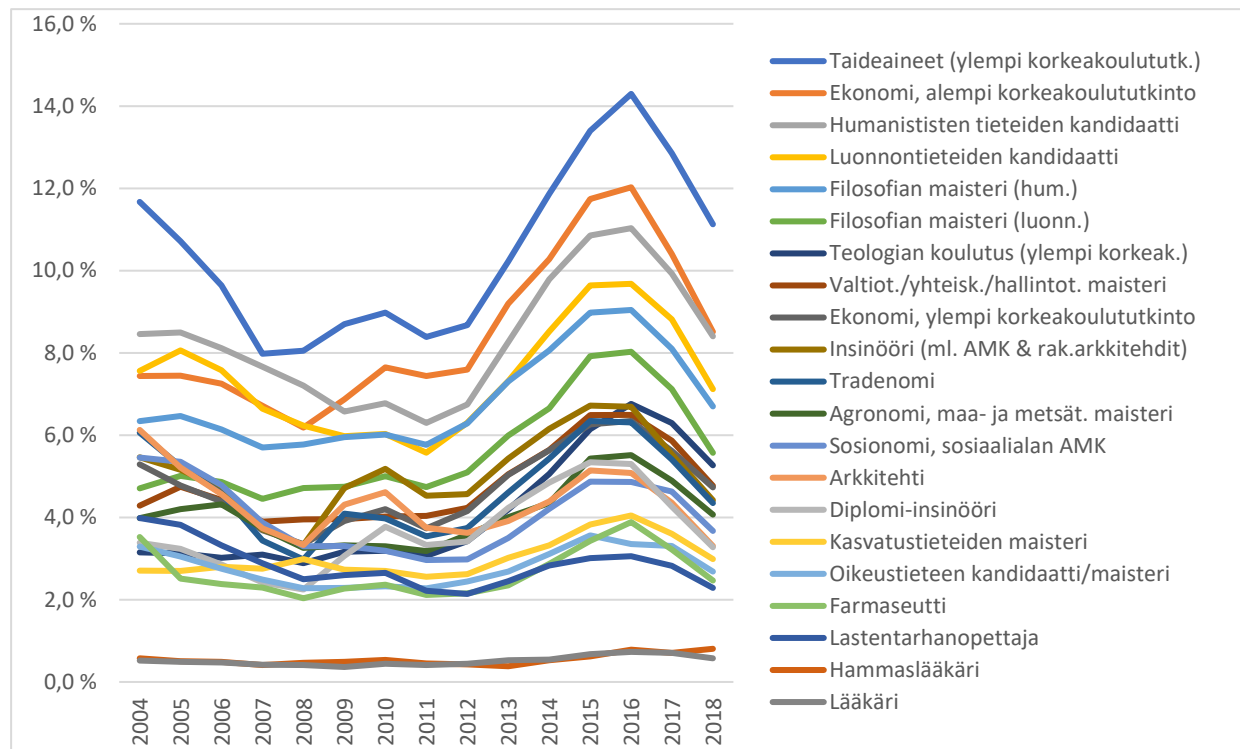

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman talustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissä korkeakoulututkinnoissa: ekonomeilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.